

<p>Sufizmus Sväté Fihi ma Fihi:</p> <p>Rozhovory s Rumim</p> <p>Rozhovor 6 Tieto slová sú pre tých, ktorí potrebujú slová, aby pochopili. Ale čo sa týka tých, ktorí rozumejú bez slov, aký význam má pre nich hovoriť? Nebo a Zem sú slová pre nich, zoslané pre nich zo Slova Božieho. [Korán 36:82]. Ktokoľvek počuje šepot, aký význam má pre neho volanie a krik. Arabsky hovoriaci básnik raz prišiel do prítomnosti kráľa. Kráľ bol Turek a dokonca ani nevedel po perzsky. Ten básnik zložil na jeho počesť skvelé verše v arabčine a priniesol ich so sebou. Keď sa kráľ usadil na tróne a všetci dvorania boli prítomní a náležite rozostavení, vojvodcovia i ministri, každý na svojom mieste, ten básnik povstal a začal recitovať svoju báseň. Pri každej pasáži zasluhujúcej si potlesk kráľ kývol hlavou, zatiaľ čo pri každej pasáži vzbudzujúcej úžas prekvapene pozeral.</p>	<p>Podobne odpovedal na každú pasáž vyjadrujúcu pokoru. Dvorania boli ohromení. „Náš kráľ nevie po arabsky ani slovo.“ „Ako je možné, že kýval hlavou tak správne? Musel vedieť po arabsky po všetky tieto roky a držať to v tajnosti. Ak sme kedy vyslovili v arabčine nezdvorilosti, potom beda nám!“ Kráľ mal oblúbeného sluhu. Takže dvorania sa zložili a dali tomu sluhovi koňa, mulu a nejakú sumu peňazí a sľúbili mu dať oveľa viac. „Len zisti, či kráľ vie po arabsky alebo nie“, povedali mu. „Ak nevie, ako je možné, že kýval hlavou presne pri správnych častiach? Bol to zázrak? Bola to nebeská inšpirácia?“ Nakoniec jedného dňa sluha našiel vhodnú príležitosť. Sluha si uvedomil, že kráľ má dobrú náladu. Spýtal sa teda kráľa priamo. Kráľ vybuchol do smiechu. „Pri Bohu, neviem po Arabsky“, povedal. „Čo sa týka kývania a tleskania, vedel som samozrejme, aký bol básnikov cieľ</p>	<p>pri písaní tej básne, a tak som kýval a tleskal.“ Takže to bolo chápané, že koreňom veci bol želaný účel; báseň samotná bola len vetvou toho účelu. Ak by to nebolo bývalo pre ten účel, ten básnik by nikdy nezložil takú báseň. Ak máme svoj skutočný účel neustále na myslí, duality zmiznú. Duality ukazujú na vetvy ale koreň je len jeden. Také isté je to so sufijskými šejkmi. Hoci pokiaľ ide o vonkajší vzhlád, majú rôzne štýly učenia a značne sa líšia v sociálnom postavení, a dokonca vo svojich činoch a slovách, no aj tak z pohľadu ich účelu, všetci majú jediný cieľ a tým je hľadanie Boha. Zoberte si ako príklad vievtor. Keď fúka cez dom, nadvihuje rohy koberca, deky sa trepcujú a hýbu sem a tam. Dvíha palice a slamky do vzduchu, robí vlny na povrchu bazéna až kým nevyzerá ako drôtená košeľa, spôsobuje, že stromy, vetvičky a listy tancujú, zhasína svetlo a drevo, ktoré je napoly ohorené začne horieť plameňom.</p>
--	---	---

Všetky tieto podmienky sa objavia zreteľne a odlišne, no aj tak z hľadiska predmetu, jadra a reality sú jednou vecou - pohybom vetra. Niekoľko povedal: „Zabudol som na skutočný účel.“ Rumi odpovedal: Keď tieto myšlienky vstúpia do mysle človeka a oni kritizujú sami seba hovoriac: „Kto som a prečo robím tieto veci?“ Keď sa to stane, je to istý dôkaz, že ich Boh miluje a stará sa o nich. „Láska pokračuje dovtedy, kým pokračujú výčitky“, povedal básnik. Môžeme karhať svojich priateľov ale nikdy nekarháme cudzinca. Existujú úrovne karhania, výčítiek. Keď je tým človek bodnutý a vidí v tom pravdu, je to znamenie, že ho Boh miluje a stará sa o neho. Ak ale výčitky preletia okolo toho človeka bez toho, aby vôbec spôsobili nejakú bolesť, potom toto nie je žiadnym znakom lásky. Keď sa udiera do koberca, aby sa zbavil prachu, inteligentní ľudia to nenazývajú karhaním. Ak ale žena udrie svoje milované dieťa, potom to je nazývané karhaním a je to dôkazom jej lásky. Preto pokiaľ v sebe cítite

bolesť a ľútosť, to je dôkazom Božej lásky a vedenia. Ak nájdete chybu na vašom bratovi či sestre, tá chyba, ktorú na nich vidíte je vo vás. Skutočný Sufi je ako zrkadlo, v ktorom vidíte vlastný obraz pretože „Veriaci je zrkadlom jeho spolu – veriacich.“ Zbavte sa tých chýb v sebe, pretože to, čo ich otravuje v nich, otravuje vo vnútri aj vás. Všetky zlé vlastnosti – útlak, nenávisť, závisť, chamtivosť, nemilosrdnosť, pýcha – keď sú vo vás, neprinášajú žiadnu bolesť. Keď ich vidíte na inom, potom sa odvrátite a cítite bolesť. Necítite žiadnen odpor k vlastnému svrabu a vredom. Budeme ponárat' svoju nakazenú ruku do jedla a oblizovať si prsty bez najmenej známky citlivosti. Ak ale vidíme nepatrný vred alebo polovičný svrab na ruke niekoho iného, odvraciam sa od jedla toho človeka a vôbec na to nemáme žalúdok. Zlé vlastnosti sú ako svrab a vrede. Keď ich máme my, nespôsobujú žiadnu bolesť, ale keď ich vidíme čo i len v malej miere na niekom inom, potom cítíme bolesť a odpor..

Presne ako sa odvrátite od iného človeka, tak by ste mali ospravedlniť jeho, ak sa odvráti od vás a je bolestivý. Bolesť, ktorú cítite vy, je jeho ospravedlnenie, pretože vaša bolesť pochádza z uvedomenia si tých chýb a on si uvedomuje tie isté chyby. 'Veriaci je zrkadlom svojho spolu veriaceho', tak povedal Prorok. On nepovedal, že 'Neveriaci je zrkadlom neveriaceho.' Nie je to tak, že neveriaci nevlastní zrkadlo, ale tak, že to zrkadlo nevyleštil a ani netuší svoje vlastné zrkadlo. Istý kráľ sedel skľúčene na brehu rieky. Generáli boli nervózni a obávali sa o neho. Jeho tvár sa nevyjasnila, bez ohľadu na to, čo skúšali. Mal šaša, ku ktorému sa správal ako k veľkému obľúbencovi. Generáli sľúbili tomu šašovi istú sumu peňazí, ak dokáže kráľa rozosmiať. Takže šašo prišiel ku kráľovi ale bez ohľadu na jeho úsilie sa na neho kráľ ani veľmi nepozrel. Kráľ ďalej hľadel do rieky a vôbec nezdvihol hlavu. „Čo vidíte v tej vode?“

Spýtal sa šašo kráľa.
 „Vidím paroháča, ktorý mi
 neustále robí problémy“,
 odpovedal kráľ.
 „Kráľ sveta“,
 hovorí šašo, „váš sluha
 tiež nie je slepý.“
 Tak je to aj vo vašom
 prípade. Ak vidíte niečo
 na vašom spoločníkovi,
 čo vám spôsobuje bolesť,
 nakoniec oni tiež nie sú slepí.
 Oni vidia presne to,
 čo vidíte vy.
 V Božej prítomnosti
 dve ja nemôžu existovať.
 Nemôžete poznať
 svoje ja a Božie Ja,
 buď zomriete pred Bohom
 alebo Boh zomrie pred vami,
 takže tá dualita
 nepretrvá.
 Ale čo sa týka zomierania
 Boha, je to zároveň nemožné
 a nepredstaviteľné,
 pretože Boh je Živý
 a Nesmrteľný.
 On je taký dobrotivý,
 že keby to bolo vôbec možné,
 On by pre vás zomrel.
 pretože to nie je možné,
 potom musíte zomrieť vy,
 aby vám Boh
 mohol zjaviť Seba
 a aby mohla zmiznúť dualita.
 Zviažte dva vtáky k sebe
 a napriek tomu,
 že sú priateľmi
 a ich dve krídla
 boli zamenené za štyri,
 oni nepoletia.
 To preto,
 že existuje duality.
 No nechajte jedného vtáka,
 aby sa vzdal svojho života
 a ten druhý vzlietne, aj keď je
 priviazaný k tomu prvému,
 pretože
 dualita zmizla.
 Slnko je také dobrotivé,

že s radosťou zomrie
 pred netopierom.
 Ale pretože to nie je možné,
 slnko hovorí, ‘Ó, netopier,
 moja láskavosť je všeobecná.
 Túžim ti urobiť láskavosť.
 Takže zomri, pretože pre teba
 je možné zomrieť,
 aby si sa mohol podieľať
 na svetle mojej slávy
 a byť premenený
 z tvojej existencie netopiera
 a stať sa Simorghom
 (legendárnym vtákom)
 z Hory Qaf
 zo susedstva.’
 Shams-i-Tabriz bol
 služobníkom Boha,
 ktorý mal moc
 obetovať seba
 pre priateľa.
 Modlil sa k Bohu
 za toho priateľa
 ale Boh neprijal
 jeho prosbu.
 „Nechcem, aby si mu
 pomáhal“, hovoril hlas.
 Služobník Boží
 pokračoval a neprestával
 vo svojich žiadostiach,
 hovoriac, „Ó Bože,
 ty si zasadil
 túto túžbu po ňom
 a ona ma neopustí.“
 Nakoniec sa ozval hlas
 hovoriaci: „Želáš si
 aby sa toto prihodilo?
 Potom obetuj seba
 sa staň sa ničím.
 Nečakaj
 opusti tento svet.“
 „Pane,“ odpovedal Shams,
 „som spokojný.“
 Tak to urobil.
 Prehral svoj život
 pre toho priateľa
 a jeho túžba
 bola naplnená.
 Ak môže služobník Boha
 mať takú milosť

ako obetovať svoj život,
 ktorá čas dňa je hodná
 života z celého sveta
 od prvého k poslednému,
 nevlastní Zdroj
 tej milosti
 tiež túto lásku?
 Bolo by absurdné
 myslieť inak.
 Ale pretože
 nie je pre Boha možné
 zomrieť, zomrite vy,
 aby ste mohli prežiť.
 Blázon prišiel a sadol si
 na sedadlo nad jedného
 z veľkých svätcov.
 Aký rozdiel je v tom
 pre toho svätca,
 či je taká osoba
 nad alebo pod lampou?
 Ak chce byť lampa
 vo výške, neželá si to
 kvôli sebe.
 Jej účelom
 je poslúžiť iným,
 aby sa mohli tešiť
 z jej podielu svetla.
 Kdekoľvek
 môže lampa byť,
 či už dole alebo hore,
 stále je to lampa
 Večného Slnka.
 Ak svätec hľadá svetské
 postavenie a úrad,
 je to pre tento účel:
 Oni túžia zlákať
 týchto svetských ľudí,
 ktorí nemajú víziu,
 aby videli svoje skutočné
 pozdvihnutie,
 pascou svetského postavenia.
 Takto oni môžu nájsť
 svoju cestu
 do vyšších svetov
 a padnúť do pasce
 nebeskej milosti.
 Rovnakým spôsobom
 Prorok Mohamed,
 Mier s Ním,
 nedobyl Mekku

a okolité pozemky,
pretože ich potreboval.
Zvíťazil preto, aby dal život
a poskytol svetlo
všetkým ľuďom.
„Toto je ruka
zvyknutá dávať,
nie je zvyknutá brať.“
Svätci lákajú ľudí,
aby im dávali dary,
nie preto,
aby od nich niečo brali.
Ľudia venujú pozornosť
iba vonkajšej významnosti
slov svätcov
a hovoria, „Počuli sme toho
už mnoho.
Naše srdcia sú preplnené
takýmito slovami.“
A oni hovoria,
„Naše srdcia sú
zakryté.“
Ba čo viac, Boh ich preklial
za ich nevieru.
[Korán 2:88]
Neveriaci by povedali,
„Naše srdcia sú
zakryté slovami
tohto druhu.
Sme ich plní.“
Najvyšší Boh im odpovedá:
„Boh zakazuje,
aby ich boli plní!
Oni sú plní
šepkania
a márnivej namyslenosti,
sú plní zla
a pochybností, ba čo viac,
sú plní kliatby.“
Ba čo viac, Boh ich preklial
za ich nevieru.
[Korán 2:88]
Bodaj by boli bez
takéhoto vyžarovania!
Potom by boli otvorení
na prijatie týchto slov.
Len ak sú toho hodní,
príjmu tieto slová.
Tak isto ak nie sú hodní.
Boh uložil pečať

na ich uši, oči
a srdcia.
Ich oči vidia veci
odlišné od toho,
aké v skutočnosti sú.
Oni vidia Jozefa ako vlka.
Ich uši počujú veci
odlišné od skutočnosti.
Citujú
učenie a múdrosť Koránu,
kvôli šomraniu.
Ich srdcia sa zmenili
príbytok klebetníkov
a márnivej domýšľavosti.
Zimný chaos
temných tieňov
a zbytočnej pýchy
ich ovládla.
Sú zamrznutí
ľadom a mrazom.
„Boh uložil pečať
na ich srdcia.
A na ich sluchu
a na ich očiach
je pokrývka.“
[Korán 2:7]
Aké pravdepodobné je,
že takýto ľudia budú plní
týchto pravdivých slov?
Nikdy nezachytili
ani toľko,
ako len ich náznak.
Nikdy neochutnali
ani kvapku za celé životy –
ani oni, ani tí,
ktorých uctievali, ani ich
mizerná domácnosť.
Boh ukazuje amforu
každému.
Niekomu ukáže
amforu plnú vody
a oni pijú,
kým nie sú napití.
Ale niektorým ukáže Boh
prázdnu amforu.
Akú vďaka
môže niekto dať
za prázdnu amforu?
Jedine tí, ktorým Boh
ukáže plnú amforu,

nájdu poďakovanie
za tento dar. Mier s vami.